

שְׁלֹמֹדְנוּ, מִה שְׁכַתוֹב (ויקרא כג)
זְכוּרֵן תְּרוּעָה, לֹא מִצְאָנוּ זְכוּרָה
לְתְרוּעָה, אֶלֶּא מִה שְׁאָמַר רַבִּי
יוֹסִי, כְּתוּב (במדבר י ט) וְכִי תִבְאוּ
מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל הַצֵּר וְגו' וְהִרְעַתֶּם
וְהִרְעַתֶּם וְגו'. וְזָכַר לְתְרוּעָה זו',
אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הִרְיעוּ
לִפְנֵי בְתְרוּעָה זו', שֶׁהִיא זְכוּרֵן אוֹתָהּ
אֹתָהּ הַתְּרוּעָה, מִיָּד - וְנוֹשַׁעְתֶּם
מֵאִיְבִיכֶם כְּאוֹתָהּ דְגָמָא.

מֵאִיְבִיכֶם, מִי הֵם? אֵלֹהֵי הַם
הַמּוֹרִים חוֹבְתֶם שֶׁל בְּנֵי אָדָם.
שְׁלֹמֹדְנוּ, אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן,
מִלְּאָכִים יֵשׁ הַמּוֹרִים חוֹבְתֵן שֶׁל
בְּנֵי אָדָם, וּמִלְּאָכִים יֵשׁ הַמּוֹרִים
זְכוּתֶם. וְאֶפְלוּ אֶחָד מִנִּי אֶלֶּף
מוֹרָה זְכוּתוֹ, עוֹזְבִים אוֹתוֹ. זֶהוּ
שְׁכַתוֹב (איוב לג) אִם יֵשׁ עָלָיו מִלְּאָף
מִלִּיץ אֶחָד מִנִּי אֶלֶּף, וְכַתוּב
אֲחֵרָיו (שם) וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמֶר פְּדַעְהוּ
מִרְדַּת שַׁחַת וְגו'.

וְכִי יֵשׁ מִלְּאָף מִשְׁטִין זְכוּתוֹ שֶׁל
אָדָם? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, חַס
וְחִלִּילָה שְׁמִלְּאָף מִשְׁטִין זְכוּתוֹ,
אֶלֶּא יֵשׁ מִלְּאָכִים מְמוּנִים לְעֵינַי
וְלַהוֹרוֹת בְּחוֹבְתוֹ שֶׁל אָדָם בְּכָל
שַׁעַה שְׁיַעֲבֹר, וְהֵם מוֹרִים אוֹתוֹ
דְּכַר שְׁנַצְטוּוּ.

כִּיֹּצֵא בְּדָבָר, וְכָל צְבֹא הַשָּׁמַיִם
עוֹמֵד עָלָיו מִימֵינוּ וּמִשְׁמֵאלוֹ, מִה
זֶה עָלָיו? עָלָיו שֶׁל אַחָב, שֶׁהָיוּ
מְעֵינִים בְּדֵינוּ מִימֵינוּ וּמִשְׁמֵאלוֹ.
וְכִי יֵשׁ יָמִין וְכוּ', אֵלֹהֵי מִימֵינוּ
לְזְכוּתוֹ, וְאֵלֹהֵי מִשְׁמֵאֵילִים לְכַף
חוֹבָה.

אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, מִפְּנֵי
מִה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה דִּין הַגּוֹף
וְהַנְּשָׁמָה? מִפְּנֵי שֶׁבוּ נוֹלַד אָדָם
הִרְאָשׁוֹן, וְכוּ בַּיּוֹם נַעֲשֶׂה גוֹף,
וְנִזְרְקָה בּוֹ נְשָׁמָה, וְכוּ בַּיּוֹם נִדוֹן
וְנִקְבַע הַדִּין לְדוֹרוֹת.

וּבְחַג נִדוּנֵי עַל שֶׁהֵם מְבַזִּים
בְּנִטְיִילַת יָדִים, וְעַל שֶׁהֵם מְזַלְזְלִים
בְּמִקְוֹאוֹת וּבִטְהוֹרוֹת שֶׁהֵם מֵים,

דְּתִנְיָא מֵאֵי דְכְּתִיב (ויקרא כג כד) זְכוּרֵן תְּרוּעָה לֹא
אֲשַׁפְּחָנָא זְכוּרָה (דף יט ע"א) לְתְרוּעָה,
אֶלֶּא הֵאֵי דְאָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתִיב (במדבר י ט) וְכִי
תִבְאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל הַצֵּר וְגו' וְהִרְעַתֶּם
וְגו', וְזָכַר לְתְרוּעָה זו', אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
הִרְיעוּ לִפְנֵי בְתְרוּעָה זו', שֶׁהִיא זְכוּרֵן אוֹתָהּ
הַתְּרוּעָה, מִיָּד, וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאִיְבִיכֶם כְּהוּא
גְּוֹנָא.

מֵאִיְבִיכֶם מֵאֵן אֵינוֹן, אֵלֹהֵי הַם הַמּוֹרִים חוֹבְתֶם
שֶׁל בְּנֵי אָדָם. דְּתִנְיָא אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן,
מִלְּאָכִים יֵשׁ הַמּוֹרִים חוֹבְתֵן שֶׁל בְּנֵי אָדָם.
וּמִלְּאָכִים יֵשׁ הַמּוֹרִים זְכוּתֵן. וְאֶפְלוּ אֶחָד מִנִּי
אֶלֶּף מוֹרָה זְכוּתוֹ, שְׁבָקִין לוֹ. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב,
(איוב לג כג) אִם יֵשׁ עָלָיו מִלְּאָף מִלִּיץ אֶחָד מִנִּי
אֶלֶּף. וְכַתִּיב בְּתִרְיָה, (שם לג כד) וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמֶר
פְּדַעְהוּ מִרְדַּת שַׁחַת וְגו'.

וְכִי יֵשׁ מִלְּאָף מִשְׁטִין זְכוּתוֹ שֶׁל אָדָם, אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן, חַס וְשְׁלוֹם שְׁמִלְּאָף מִשְׁטִין
זְכוּתוֹ. אֶלֶּא, יֵשׁ מִלְּאָכִים מְמוּנִים לְעֵינַי
וְלַהוֹרוֹת בְּחוֹבְתוֹ שֶׁל אָדָם, בְּכָל שַׁעַה
שְׁיַעֲבֹר, וְהֵם מוֹרִים אוֹתוֹ דְּכַר שְׁנַצְטוּוּ.

כִּיֹּצֵא בְּדָבָר (מ"א כב יט) וְכָל צְבֹא הַשָּׁמַיִם עוֹמֵד
עָלָיו מִימֵינוּ וּמִשְׁמֵאלוֹ. מֵאֵי עָלָיו,
עָלָיו שֶׁל אַחָב. שֶׁהָיוּ מְעֵינִים בְּדֵינוּ. מִימֵינוּ
וּמִשְׁמֵאלוֹ, וְכִי יֵשׁ יָמִין וְכוּ', אֶלֶּא אֵלֹהֵי
מִימֵינוּ לְזְכוּתוֹ, וְאֵלֹהֵי מִשְׁמֵאֵילִים לְכַף חוֹבָה.

אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, מִפְּנֵי מִה בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה דִּין הַגּוֹף וְהַנְּשָׁמָה, מִפְּנֵי שֶׁבוּ
נוֹלַד אָדָם הִרְאָשׁוֹן, וְכוּ בַּיּוֹם נַעֲשֶׂה גוֹף,
וְנִזְרְקָה בּוֹ נְשָׁמָה, וְכוּ בַּיּוֹם נִדוֹן וְנִקְבַע הַדִּין
לְדוֹרוֹת.

וּבְחַג נִדוּנֵי עַל שֶׁהֵם מְבַזִּים בְּנִטְיִילַת יָדִים,
וְעַל שֶׁהֵם מְזַלְזְלִים בְּמִקְוֹאוֹת וּבִטְהוֹרוֹת